

**Protokół Nr 2/13
z posiedzenia Podkomitetu Monitorującego
Program Operacyjny Kapitał Ludzki Województwa Lubelskiego
w dniu 19 czerwca 2013 r.**

Miejsce posiedzenia: Urząd Marszałkowski Województwa Lubelskiego w Lublinie,
ul. Czechowska 19.

W posiedzeniu udział wzięło 8 członków oraz 3 stałych zastępców członków Podkomitetu Monitorującego PO KL (PKM PO KL). Do głosowania uprawnionych było 11 członków PKM spośród 20, którym takie prawo przysługuje (lista członków, stałych zastępców członków i obserwatorów w Podkomitecie stanowi **Załącznik Nr 1** do protokołu, lista gości – **Załącznik Nr 2**).

Instytucję Zarządzającą PO KL (Ministerstwo Rozwoju Regionalnego) reprezentowała **Pani Joanna Orłowska** - Naczelnik Wydziału Budżetu i Rozliczeń, a gościem Podkomitetu była **Pani Irena Kurzępa** – Radna i Przewodnicząca Koła Kobiet Sejmiku Województwa Lubelskiego

Ad. 1. Na podstawie pisemnego upoważnienia Przewodniczącego Podkomitetu, obrady otworzyła i prowadziła **Pani Iwona Nakielska** – Członek Podkomitetu, Przedstawiciel Instytucji Pośredniczącej PO KL - Dyrektor Departamentu Europejskiego Funduszu Społecznego Urzędu Marszałkowskiego Województwa Lubelskiego w Lublinie (upoważnienie – **Załącznik Nr 3**).

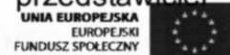
Ad. 2. Przyjęcie porządku obrad.

Przewodnicząca obradom Pani Iwona Nakielska zaproponowała przyjęcie porządku obrad w wersji z przesłanego zaproszenia - **Załącznik Nr 4**.

Innych uwag do porządku obrad nie wniesiono – został przyjęty jednogłośnie.

Proponowany porządek obrad:

1. Otwarcie i prowadzenie posiedzenia
2. Przyjęcie porządku obrad.
3. Zmiany w Planie działania dla Priorytetu IX PO KL na 2013 r. wynikające z rozszerzenia zakresu wsparcia PO KL o działania ukierunkowane na przygotowanie oddziałów przedszkolnych zlokalizowanych przy szkołach podstawowych do świadczenia wysokiej jakości usług na rzecz dzieci w wieku przedszkolnym:
  - a) Omówienie zmian – przedstawiciel Departamentu EFS.
  - b) Podjęcie uchwały w sprawie dokonania zmian w Planie działania dla Priorytetu IX PO KL na 2013 r.
4. Raport końcowy badania ewaluacyjnego pn. „Ocena sytuacji kobiet w województwie lubelskim w kontekście wsparcia oferowanego w ramach PO KL”:
  - a) Prezentacja raportu – przedstawiciel wykonawcy badania - Konsorcjum firm: Zachodniopomorska Pracownia Badawcza - Marta Rzeczkowska - Owczarek, Zachodniopomorska Grupa Doradcza Sp. z o.o;
  - b) Dyskusja
  - c) Przedstawienie sytuacji kobiet na rynku pracy w woj. lubelskim - przedstawiciel Wojewódzkiego Urzędu Pracy w Lublinie

- d) Wsparcie dla kobiet w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego wg stanu na 31 maja 2013 r. – przedstawiciel Departamentu EFS UMWL
  - e) Podjęcie uchwały w sprawie wdrażania rekomendacji z badania ewaluacyjnego pn. „Ocena sytuacji kobiet w województwie lubelskim w kontekście wsparcia oferowanego w ramach PO KL”.
5. Sprawy różne. Wolne wnioski.
6. Zakończenie posiedzenia.

Ad. 3.a. Zmiany w Planie działania dla Priorytetu IX PO KL na 2013 r. wynikające z rozszerzenia zakresu wsparcia PO KL o działania ukierunkowane na przygotowanie oddziałów przedszkolnych zlokalizowanych przy szkołach podstawowych do świadczenia wysokiej jakości usług na rzecz dzieci w wieku przedszkolnym omówiła Pani Agnieszka Pidek - Klepacz z Zespołu Zarządzania Komponentem Regionalnym PO KL w Departamencie EFS Urzędu Marszałkowskiego.

Proponowany projekt Planu działania dla Priorytetu IX PO KL stanowi **Załącznik Nr 5**.

Pani Agnieszka Pidek-Klepacz - Zmiany w Planie działania dla Priorytetu IX PO KL na 2013 r. dotyczą modernizacji oddziałów przedszkolnych zlokalizowanych przy szkołach podstawowych. Zmiana została zainicjowana przez Ministerstwo Rozwoju Regionalnego. Ministerstwo opracowało również fiszkę projektu, która jest w Planie działania. Okres realizacji projektu od lipca 2013 r. do czerwca 2015 r. Dla województwa lubelskiego została przyznana kwota 31 mln 699 tys. zł. W ramach tej kwoty przewiduje się objąć wsparciem 363 oddziały przedszkolne. Na dzień dzisiejszy nie zostały jeszcze zatwierdzone zmiany w *Szczegółowym Opisie Priorytetów* i w *Zasadach przygotowania, realizacji i rozliczania projektów systemowych w zakresie modernizacji oddziałów przedszkolnych zlokalizowanych przy szkołach podstawowych w ramach Poddziałania 9.1.1 PO KL*, które pozwoliłyby wprowadzać tego typu projekty, ale 20-21 czerwca br. odbędzie się posiedzenie Komitetu Monitorującego PO KL, gdzie zmiany będą rozpatrywane. W *Zasadach...* zaproponowano zarówno katalog kosztów, które mogą być oraz nie są kwalifikowalne. Wskazano także gminy na obszarze których takie wsparcie będzie mogło być udzielone. Nie wszystkie oddziały otrzymają wsparcie, a tylko określone w *Zasadach...*

Pani Monika Mackiewicz - Drąg reprezentująca Białkopodlaskie Stowarzyszenie Rozwoju Regionalnego zadała pytanie w kontekście grupy docelowej, jaka ma być objęta w wyniku realizacji tych projektów. Jak zauważyła w dokumentach raz mowa jest o oddziałach przedszkolnych w szkołach, innym razem o oddziałach przy szkołach. W jej opinii stanowi to istotną różnicę, gdyż przy szkołach funkcjonują oddziały przedszkolne, działające na podstawie ustawy o systemie oświaty oraz oddziały przedszkolne przy szkołach tworzone w ramach projektów realizowanych w Poddziałaniu 9.1.1 PO KL i utrzymywane po zakończeniu okresu realizacji projektów. Wykaz uprawnionych oddziałów został sporządzony na podstawie raportu WSIO, ale jest tam liczba uprawnionych na gminę - bez nazw. Zasugerowała, aby w Planie działania i później - dokumentacji konkursowej ująć również takie oddziały.

Pani Agnieszka Pidek-Klepacz – poinformowała, że Instytucja Pośrednicząca również zauważyła tę niespójność i zgłosiła ten fakt Ministerstwu.

Pani Joanna Orłowska - Przedstawiciel MRR odpowiedziała, że wszystkie oddziały zostały uwzględnione, bo były liczone na podstawie informacji o oddziałach przedszkolnych przy szkołach. Dodała, że *Zasady... są praktycznie opracowane a SZOP jest na etapie konsultacji* – zgłoszono sporo uwag.

Dodała, że o ile oddział przedszkolny będzie ujęty w Załączniku 2 lub 3 to będzie się kwalifikował do wsparcia.

Wobec braku innych uwag **Przewodnicząca obradom Pani Iwona Nakielska** zaproponowała przejście do głosowania nad projektem uchwały.

b) Podjęcie uchwały w sprawie dokonania zmian w Planie działania dla Priorytetu IX PO KL na 2013 r. – projekt uchwały w ww. sprawie stanowi **Załącznik Nr 6**.

W wyniku przeprowadzonego głosowania **Przewodnicząca** obradom **Pani Iwona Nakielska** stwierdziła, że uchwała **w sprawie rekomendowania Instytucji Zarządzającej Programem Operacyjnym Kapitał Ludzki zatwierdzenia projektu zmian w Planie działania na rok 2013 dla Priorytetu IX Rozwój wykształcenia i kompetencji w regionach w ramach komponentu regionalnego Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki w województwie lubelskim** została przyjęta jednogłośnie – 11 głosami.

Treść podjętej uchwały o nr 3/2013 jest **Załącznikiem Nr 7** do protokołu.

Ad. 4.a. Prezentacja raportu końcowego badania ewaluacyjnego pn. „Ocena sytuacji kobiet w województwie lubelskim w kontekście wsparcia oferowanego w ramach PO KL”.

Raport z badania stanowi **Załącznik Nr 8**.

W imieniu wykonawcy badania - Konsorcjum firm: Zachodniopomorska Pracownia Badawcza - Marta Rzeczkowska - Owczarek, Zachodniopomorska Grupa Doradcza Sp. z o.o wystąpiła **Pani Aleksandra Irańska**, która przypomniała, że badanie zostało zrealizowane w okresie styczeń - marzec 2013 r. na zlecenie Departamentu EFS. Następnie omówiła cele badawcze, metodykę badań i wyniki badań.

Cel główny: Ocena sytuacji kobiet na lubelskim rynku pracy w kontekście wsparcia oferowanego w ramach komponentu regionalnego PO KL

Cele szczegółowe:

1. Ocena sytuacji kobiet na rynku pracy w województwie lubelskim;
2. Diagnoza głównych przyczyn problemów i barier na rynku pracy w województwie lubelskim;
3. Poznanie motywów uczestnictwa kobiet we wsparciu oferowanym w ramach komponentu regionalnego Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki
4. Poznanie opinii uczestniczek odnośnie skuteczności wsparcia oferowanego w ramach projektów realizowanych w ramach komponentu regionalnego Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki;
5. Ocena wykorzystania umiejętności nabytych w trakcie uczestnictwa w projektach realizowanych z EFS w odniesieniu do życia zawodowego i rodzinnego;
6. Ocena efektywności i skuteczności wsparcia oferowanego w ramach projektów realizowanych z EFS;
7. Określenie w jakim stopniu wsparcie uzyskane w ramach komponentu regionalnego przyczyniło się do zmiany sytuacji kobiet na lubelskim rynku pracy.

Z przeprowadzonego badania zostały przedstawione następujące wnioski i rekomendacje:

Wniosek	Rekomendacja
Problemy kobiet na rynku pracy, mogą być związane nie tylko z brakiem, bądź niewystarczającymi kwalifikacjami, ale również z barierami natury psychicznej czy też emocjonalnej (brak wiary w siebie, zaniżona samoocena), niezbędne jest dodatkowe wsparcie psychologiczne, którego celem będzie przede wszystkim, przywrócenie tym kobietom pewności siebie	Zapewnienie indywidualnego doradztwa zawodowego i/lub psychologicznego dla kobiet biorących udział w projektach.
Dotychczas realizowane projekty w stopniu niewystarczającym uwzględniały pomoc uczestnikom sprawującym opiekę nad dzieckiem, co jest szczególnie ważne w	Zapewnienie opieki dla dzieci w wieku do lat 3 oraz osób zależnych, w celu zwiększenia uczestnictwa kobiet we wsparciu oferowanym w ramach nowej perspektywy

przypadku kobiet powracających do pracy po urodzeniu dziecka.	finansowej.
Odsetek kobiet, które otrzymały wsparcie pomostowe, nie przekroczył w województwie lubelskim 1%, co w dużej mierze mogło wpłynąć na zakończenie działalności gospodarczej, rozpoczętej dzięki uzyskanym z EFS środkom finansowym	Wydłużenie wsparcia pomostowego, dla osób, które otrzymały środki na rozpoczęcie działalności gospodarczej oraz obligatoryjne zapewnienie wsparcia w postaci doradztwa/mentoringu w zakresie prowadzenia działalności gospodarczej.
Niechęć pracodawców do zatrudniania młodych, mało doświadczonych kobiet może wynikać z obawy, że często nie mają one jeszcze określonej ścieżki zawodowej i szybko mogą zmienić pracę. Pociąga to za sobą odczucie wśród przedsiębiorców, że nie warto zatem inwestować w nie czasu i pieniędzy.	Oferowanie osobom młodym przede wszystkim wsparcia w zakresie praktyk/staży, które umożliwią im zdobycie doświadczenia zawodowego. Ustalając długość odbywania stażu, pod uwagę należy wziąć specyfikę danej branży (czas potrzebny do pozyskania określonych umiejętności).
Kobiety po 50. roku życia nie są traktowane przez pracodawców, jako odpowiednie kandydatki do pracy, często z powodu nieznamości nowoczesnych technologii oraz z obawy o trudności z odnalezieniem się w nowej roli zawodowej.	Dofinansowanie części wynagrodzeń (składki ZUS) dla pracodawców zatrudniających osoby po 50. roku życia, stosowanie elastycznych form zatrudnienia.

Wydruk pełnej prezentacji przygotowanej przez **Panią A. Irańską** stanowi **Załącznik Nr 9.** do protokołu.

Dziękując za przedstawienie wyników badania **Pani Iwona Nakielska** zaproponowała uczestnikom posiedzenia, aby podzielili się swoimi uwagami na temat raportu.

Jako pierwsza głos zabrała **Pani Irena Kurzępa - Radna i Przewodnicząca Koła Kobiet Sejmiku Województwa Lubelskiego**

Pani Kurzępa stwierdziła, że problematyką kobiet zajmuje się nie tylko jako radna Sejmiku, ale także z powodu tego, że jest socjologiem i autorką artykułu: *Postawy wobec prokreacji a bezpieczeństwo demograficzne* i książki: *Ewolucja statusu społecznego i współczesne aspiracje życiowe kobiet na przykładzie Zamojszczyzny*. Poinformowała, że prowadziła badania na grupie 1080 kobiet i w jej przekonaniu wyniki badania, które dotyczyło m. in. edukacji, pracy zawodowej, rodziny, aspiracji związanych z karierą zawodową są zbieżne z badaniem przeprowadzonym na zlecenie Departamentu EFS. Kobiety na ogół chcą pracować, barierą utrudniającą realizację ich aspiracji życiowych jest brak pracy. Zaznaczyła że wyniki jej badania nie do końca są zbieżne w temacie oczekiwań pracodawców i pracownic. Z jej badań wynika, że brak pracy i duża konkurencja na rynku pracy powoduje, że kobiety nie mogą realizować swoich planów np. rodzicielskich. Inaczej jak w badaniu „Ocena sytuacji kobiet w województwie lubelskim w kontekście wsparcia oferowanego w ramach PO KL” pracodawca nie obawia się pójścia kobiety na urlop, bo wie, że na jego miejsce znajdzie inną kandydatkę. Pójścia na urlop obawia się natomiast kobieta, gdyż zdaje sobie sprawę z tego, że taki krok odsuwa ją w pewnym stopniu od awansu zawodowego i robienia kariery. Dotyczy to kobiet, które mają ambicje naukowe, ambicje kierownicze. Obawy dotyczą tego, że sprawowanie funkcji rodzicielskich odsunie je od dostępu do bieżących informacji. Drugim powodem jest dopiero obawa o brak możliwości pogodzenia obowiązków służbowych i funkcji rodzicielskich. Odnośnie oczekiwań pracodawcy – to najczęściej wybiera on mężczyzn z przyczyn kulturowych, utrwalonych stereotypów, że kobieta gorzej poradzi sobie z wypełnianiem obowiązków.

Członek Podkomitetu – Pan Henryk Łucjan zaznaczył, że w prowadzonej przez niego Fundacji Rozwoju Lubelszczyzny prawa kobiet są respektowane, co potwierdza uzyskanie

tytułu laureata wojewódzkiego w konkursie *Równoważnik* organizowanym przez Telewizję Szczecińską. Potwierdził, że tak jak powiedziała jego przedmówczyni, pracodawca nie obawia się, że kobieta urodzi dziecko i pójdzie na urlop macierzyński. Z jego punktu widzenia ważne jest, aby kobieta była lojalna i wcześniej poinformowała pracodawcę o swoich planach. W jego opinii kobiety mają większy potencjał do życia – w efekcie dłużej żyją, co może świadczyć o tym, że zdążą zrobić karierę. Każdy powinien uświadomić sobie rolę rodzinną, społeczną i na tej bazie budować karierę zawodową. Ze względów biologicznych kobiety są naturalnie predysponowane do rodzicielstwa i wychowywania dzieci. Z tego powodu należy uwzględniać elastyczne formy zatrudnienia, aby kobieta była chroniona. Należy również zapewnić wsparcie – żłobki, przedszkola, ale nie można zastępować kobiety w jej roli.

Wracając do badania ewaluacyjnego, **Pan Łucjan** stwierdził, że wnioski jakie z niego płyną są trafne, jednak nie jest przekonany, czy wszystkie rekomendacje dadzą się zastosować.

Pani Irena Kurzępa zauważyła, że w świetle badań jakie prowadziła, wyraźnie zmieniła się na przestrzeni wieków społeczna rola kobiety. Wynika to z faktu, że zmienił się otaczający świat i należy iść z postępem. Chodzi jednak o to, aby nie wyręczać kobiet, nie spychać i nie dyskryminować. Jeśli kobieta chce być matką i rodzić dużo dzieci, to dobrze i trzeba takie kobiety wspierać. Są też i takie dla których macierzyństwo było dramatem. Nauka pokazuje, że nie każda kobieta ma takie same predyspozycje.

Pan Henryk Łucjan dodał, że w jego opinii należy wspierać rolę kobiety w tych dziedzinach, które wynikają z ich predyspozycji i preferencji, a nie bezsensownie „sztucznie” wspierać jakieś role - „kobiety na traktory”. Jako przykład podane zostały projekty w ramach ogłaszanych konkursów, gdzie przewidziano preferencję za udział kobiet, chociaż nikt nie ma na to wpływu czy jest kobietą, czy mężczyzną. W opinii członka PKM ocenie mogą podlegać kompetencje, wiedza umiejętności i postawy – tzw. trójkąt kompetencji, a nie płeć.

Odnosząc się do wypowiedzi **Pana Henryka Łuczana** **Pani Aleksandra Irańska** stwierdziła, że mówiąc o niedoszacowaniu roli kobiet w budownictwie nie miała na myśli posyłania kobiet na plac budowy, a do zawodów biurowych związanych z branżą budowlaną, czy motoryzacyjną.

Po krótkiej dyskusji zebranych **Przewodnicząca obradom Pani Iwona Nakielska** wobec braku nowych zgłoszeń do dyskusji nad przedstawionym materiałem zaproponowała przejście do punktu 4.c.

Ad. 4.c) Przedstawienie sytuacji kobiet na rynku pracy w woj. lubelskim. W imieniu Wojewódzkiego Urzędu Pracy w Lublinie głos zabrała **Pani Urszula Żolińska - naczelnik Wydziału Badań i Analiz WUP w Lublinie.**

Pani Urszula Żolińska przedstawiła prezentację multimedialną, której wydruk stanowi **Załącznik Nr 10.**

Jeśli chodzi o liczbę bezrobotnych, w tym liczbę bezrobotnych kobiet to rok 2013 przyniósł wzrost bezrobocia zarówno w liczbie ogólnej osób bezrobotnych, jak też w liczbie bezrobotnych kobiet. Porównując udział bezrobotnych kobiet w 2012 i 2013 roku w stosunku do ogółu bezrobotnych, należy stwierdzić, że udział ten się zwiększył i wynosi niemal po równo kobiet i mężczyzn. Bezrobocie wśród kobiet w poszczególnych powiatach województwa lubelskiego nie jest zbyt zróżnicowane. Na koniec maja 4 powiaty charakteryzują się bezrobociem wśród kobiet ponad 50% - powiat Łęczyński, Miast Chełm, powiat chełmski oraz łukowski. Pozostałe powiaty mają udział kobiet niższy niż połowa.

W przypadku kobiet będących w szczególnej sytuacji na rynku pracy w dniu 31 maja 2013 r. **Pani Żolińska** zwróciła uwagę, że 13% kobiet nie podejmuje zatrudnienia po urodzeniu dziecka – co może świadczyć o potrzebie wsparcia tej grupy. Ponad 50% kobiet w szczególnej sytuacji na rynku pracy, nie posiada doświadczenia zawodowego, podobny odsetek dotyczy kobiet długotrwale bezrobotnych. Porównując podjęcia pracy w maju 2012 i analogicznym okresie roku 2013 wartość procentowa udziału kobiet w liczbie ogółem zmalała o blisko 3 pkt procentowe.

Wśród głównych przyczyn odpływu bezrobotnych kobiet wymienić należy podjęcia pracy (wzrost w 2013 r.) i niepotwierdzenie gotowości do pracy. Bezrobotne kobiety wg wieku (stan na koniec I kw. 2013 r.) przypominają strukturę bezrobotnych wg wieku ogółem. Najwięcej jest kobiet w wieku 25-34 lata, a potem 18-24 lata.

Struktura bezrobotnych kobiet wg wykształcenia różni się od struktury ogółem. W grupie bezrobotnych kobiet główną grupą są kobiety posiadające wykształcenie policealne i średnie zawodowe, ale drugą grupą pod względem liczebności jest grupa posiadająca wykształcenie wyższe. Natomiast wśród ogółu bezrobotnych największą grupę stanowią osoby z wykształceniem zasadniczym zawodowym.

Analizując bezrobotne kobiety wg czasu pozostawania bez pracy – najwięcej jest kobiet powyżej 24 miesięcy (długotrwale bezrobotnych) – 27,6%.

W drugiej części swojego wystąpienia **Pani Urszula Żolińska** omówiła wyniki badań realizowanych przez Lubelskie Obserwatorium Rynku Pracy odnoszące się do oczekiwań pracodawców w stosunku do pracowników. Dla 55% pracodawców płeć nie ma znaczenia przy przyjęciu osoby do pracy, jednak 35% badanych woli do pracy przyjąć mężczyznę, a tylko 10% kobietę. Pracodawcy tradycyjnie preferują kobiety w handlu, edukacji i działalności usługowej, mężczyźni natomiast w branży budowlanej, na stanowiskach robotników przemysłowych i rzemieślników oraz operatorów i monterów maszyn i urządzeń. Z badań dotyczących LORP na grupie bezrobotnych, a także grupie absolwentów szkół w których pytano uczestników o minimalną kwotę wynagrodzenia, jaka byłaby satysfakcjonująca dla tych osób wynika, że kobiety proponują i wybierają niższą stawkę niż mężczyźni na tych samych stanowiskach. Podobne zjawisko występuje w przypadku badania oceny przygotowania do prowadzenia własnej działalności gospodarczej. Może to oznaczać potrzebę wsparcia psychologicznego kobiet, gdyż ponad 60% z nich nie czuje się przygotowana do zakładania własnej działalności. U mężczyzn te wartości rozkładają się po połowie. W podziale na firmy kobiece i męskie należy stwierdzić, że mężczyźni najczęściej zakładają działalność w przemyśle, budownictwie i transporcie. Kobiety zaś w opiece zdrowotnej, edukacji, gastronomii, obsłudze rynku nieruchomości i innych usługach.

Ad. 4.d. Wsparcie dla kobiet w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego wg stanu na 31 maja 2013 r. W imieniu Departamentu EFS UMWL w Lublinie wystąpił **Pan Rafał Sobiech – Z-ca Dyrektora**.

Jak stwierdził **Pan Rafał Sobiech** najczęściej do projektów rekrutowane są kobiety i to we wszystkich realizowanych w województwie Priorytetach. Oznacza to, że są one bardziej aktywne na rynku pracy. Jednak kobiety stanowią mniejszość wśród osób korzystających ze wsparcia w ramach działań polegających na przyznaniu środków na utworzenie własnej działalności gospodarczej. Udział kobiet w zakładaniu działalności gospodarczej waha się w poszczególnych grupach wiekowych i oscyluje między 32 a 39%. Jest to więc udział nieproporcjonalny do udziału kobiet w projektach. Z tego powodu istnieje potrzeba wsparcia działań na rzecz zwiększenia udziału kobiet w tego typu projektach.

Wydruk pełnej wersji prezentacji stanowi **Załącznik nr 11**.

Komentując wcześniejszą dyskusję i wypowiedzi Pana Łucjana **Pan Rafał Sobiech** przyznał rację, że nie powinno być preferencji ze względu na płeć w trakcie rekrutacji o pracę. Z przedstawionych prezentacji można odnieść wrażenie, że kobiety jako bardziej aktywne i częściej biorące udział w projektach, a także rzadziej stanowiące większość w grupie bezrobotnych w podziale na powiaty, nie wymagają dodatkowego wsparcia. Jednak preferencje i zachęty w postaci dodatkowych punktów za spełnienie kryteriów strategicznych stosowane w ogłaszanych konkursach dotyczyły typów wsparcia, w których kobiety wykazywały się mniejszą aktywnością. Dotyczy to Działania 6.2 PO KL i wzrostu przedsiębiorczości wśród kobiet, Poddziałania 8.2.1 PO KL – wzrostu aktywności wśród kobiet w sektorze B+R oraz Poddziałaniu 9.6.1 PO KL związanym z kształceniem formalnym oraz Działaniem 9.2 PO KL, gdzie preferencja dotyczyła zachęcenia kobiet do studiowania na kierunkach technicznych. Na zakończenie Z-ca Dyrektora poinformował, że IP podjęła

działania, aby w przyszłym okresie programowania zwiększyć wsparcie towarzyszące udziałowi kobiet w projektach poprzez zapewnienie opieki nad dziećmi i osobami zależnymi.

Ad. 4.d. Podjęcie uchwały w sprawie wdrażania rekomendacji z badania ewaluacyjnego pn. „Ocena sytuacji kobiet w województwie lubelskim w kontekście wsparcia oferowanego w ramach PO KL” – druk projektu uchwały stanowi Załącznik Nr 12.

Wobec wyczerpania się głosów w dyskusji przewodnicząca obradom **Pani Iwona Nakielska** zakomunikowała przejście do głosowania.

W wyniku przeprowadzonego głosowania zebrani na posiedzeniu członkowie PKM jednogłośnie (11 osób) opowiedzieli się za przyjęciem ww. projektu uchwały.

Treść uchwały o nr 4/2013 jest **Załącznikiem Nr 13** do protokołu.

Ad. 5. Sprawy różne. Wolne wnioski.

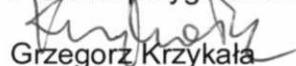
Pani Monika Kłos – przedstawiciel powiatów zapytała (w odniesieniu do następnego okresu programowania), czy istnieje możliwość traktowania mężczyzn i kobiet jako ludzi na etapie tworzenia wniosku o dofinansowanie tzn. jeżeli ma być np. 80 uczestników to można wykazać 80 osób, bez dzielenia „w tym ... kobiet, ... mężczyzn”?

Pani Joanna Orłowska – przedstawiciel Instytucji Zarządzającej PO KL wyraziła przekonanie, że sama koncepcja jest ciekawa i nie uważa, iż nie dałoby się jej wdrożyć. Równy dostęp osób, które chcą uczestniczyć w projektach polega na tym, że nie tworzymy kryteriów dyskryminujących. Nie jest jednocześnie prawdą, że beneficjent ma obowiązek założyć iż 50% osób, które będzie rekrutował w projekcie to będą kobiety tylko dlatego, że akurat tak chce. Jeżeli takie założenie wynika z diagnozy problemu i ma go rozwiązać, to jak najbardziej jest to możliwe, bo będzie to element oceny i wybrania danego beneficjenta, po to aby realizował swój projekt. Chodzi o to, żeby nie przyczyniać się do tworzenia kryteriów, które z samego założenia będą musiały eliminować pewne osoby z dostępu do projektów. Pani Orłowska przyznała, że przez pierwsze lata wdrażania były problemy z rozumieniem równego dostępu kobiet i mężczyzn do projektów i pojęcia gender.

Ad. 6. Zakończenie posiedzenia.

Dziękując za udział w posiedzeniu i ciekawą dyskusję **Przewodnicząca obradom - Pani Iwona Nakielska** zakończyła XIX posiedzenie Podkomitetu.

Protokół przygotował:

Grzegorz Krzykała

**z up. Przewodniczącego
Podkomitetu Monitorującego PO KL
Województwa Lubelskiego**

Iwona Nakielska

KIEROWNIK
Oddziału Monitoringu i Ewaluacji PO KL

Barbara Marzec
Z-CIA DYREKTORA
DEPARTAMENTU EUROPEJSKIEGO I FUNDUSZU SPOŁECZNEGO

Posiedzenie jest współfinansowane w 85% ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego Priorytet X Pomoc Techniczna Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki oraz w 15% z budżetu JST